

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

1910	Пологське волосне правління, с. Пологи Олександрівського повіту Катеринославської губернії
1917	
1917	Пологська волосна земська управа, с. Пологи Олександрівського повіту Катеринославської губернії
1919	

ФОНД № 272

ОПИС № 1
справ постійного зберігання
за 1919 рік

Передмова

до опису № 1 Ф. 272 Пологська волосна земська управа, с. Пологи Олександрівського повіту Катеринославської губернії

I. Історія фондоутворювача

Пологське волосне правління створено у 1910 році як орган управління селянами, звільненими з кріпацтва, відповідно до Указу імператора Павла I “О разделении казенных селений на волости и о порядке внутреннего их управления»” від 06 серпня 1797 року. На підставі закону Тимчасового уряду від 21 травня 1917 року, за яким створювалися безстанові органи волосного земського самоврядування, Пологське волосне правління реорганізовано у Пологську волосну земську управу.

Пологське волосне правління діяло під наглядом Олександрівського повітового у селянських справах присутствія, за реформою 1889 року – повітового земського начальника. З травня 1917 року керівництво волосними земськими управами покладено на Всеросійський земський союз.

Волосне правління (з 1917 р. - земська управа) діяло на території Пологської волості. До складу волості входив один населений пункт - волосний центр с. Пологи. Діяльність управи розповсюджувалася на місцеве сільське товариство.

Волосний сход і волосне правління були керівними органами місцевого самоврядування. На волосному сході обиралися посадові особи, уповноважені по виборах до Державної Думи від селян, кандидати у гласні повітового земства, вирішувалися адміністративно-господарські питання, затверджувалися вирокі сільських сходів. До складу волосного сходу входили волосні та сільські посадові особи на чолі зі старшиною, а також виборні особи від кожних десяти дворів.

Виконавчо-розпорядчим органом для вирішення поточних питань було волосне правління. Воно складалося з волосного старшини, всіх сільських старост волості, збирачів податків, судових засідателів і писаря. Контролювало діяльність сільських управлінь, виконання селянами воїнської, етапної та натуральної повинностей, здійснювало розподіл і стягнення державних і земських зборів, страхових платежів, вирішувало адміністративно-господарські питання, дрібні судові справи, займалося опікуванням вдів і сиріт, збором статистичних відомостей.

Волосний старшина обирався волосним сходом строком на три роки з числа селян. До його функцій входило: оповіщення населення про закони і розпорядження вищих органів, нагляд за виконанням судових вироків, контроль за збереженням громадського порядку. Підпорядковувався мировому посереднику, пізніше - земському начальнику.

Нижчим становим селянським судом був волосний суд. Він був відокремлений від системи загальних судів. Вирішував на підставі місцевих

звичаїв цивільні карні справи, позови та скарги селян. Волосний суд складався з 4-12 суддів, що обиралися щорічно волосним сходом.

Нагляд за правопорядком на території волості здійснювали нижчі поліцейські чиновники, що обиралися сільськими сходами і не входили до складу чинів повітової поліції. Виконували примусові поліцейські дії, супроводжували заарештованих, тимчасово охороняли втікачів і злочинців.

За реформою Тимчасового уряду 1917 року створювалася нижча одиниця земського самоврядування – волосні земства. Скасовувалися волосні сходи, правління, суди і старшини. Вибори гласних до розпорядчого органу - земських зборів, проводилися на основі загального, прямого, рівного і таємного голосування. Волосні земські збори обирали зі свого складу виконавчий орган – волосну земську управу на чолі з головою на один рік. Волосні земства наслідували адміністративні, фінансові та господарські функції волосних правлінь.

Волосна земська управа припинила діяльність у 1919 році на підставі загальної директиви НКВС РРФСР від 06 лютого 1918 року про розпуск міських і земських органів самоврядування, Декрету Тимчасового робітничо-селянського уряду України від 30 листопада 1918 року «Об организации власти на местах» з передавання влади на місцях надзвичайним органам радянської влади - військово-революційним комітетам і комітетам незаможних селян, пізніше – губернським, волосним і повітовим з'їздам рад та їх виконавчим комітетам (Собрание узаконений и распоряжений рабоче-крестьянского правительства Украины, № 1, ст. 3; № 7, ст. 86).

II. Історія фонду

Документи фонду Пологська волосна земська управа поступили на зберігання до Державного архіву Запорізької області 01 серпня 1928 року під номером ф. Р-2149. Вперше документи фонду були піддані науково-технічному опрацюванню у 1953 році. Тоді було складено рукописний опис № 1 на 1 справу за 1919 рік.

На підставі Акту від 01 липня 1953 р. документи ф. Р-2149 були передані у відділ секретних фондів під номером фонд Р-2149с. За Актом від 17 квітня 1957 р. фонд Р-2149с було передано на загальне зберігання. В результаті проведення роботи з уточнення фондування документів (Акт від 21 квітня 2008 р. № 36) фонд Р-2149 було закрито, а документи у кількості 1 справи за 1919 рік передано до розділу дорадянських фондів під номером Ф. 272 опис № 1.

До опису № 1 внесено такі документи: листування, відомості, вимоги про забезпечення продовольством і фуражем військових частин Білої армії.

З метою покращення інформаційно-пошукового рівня опису проведено його удосконалення. У ході роботи перескладений заголовок справи, перевірені крайні дати документів, кількість аркушів у справі.

Складено опис № 1 за 1919 рік на 2 справи, з № 1 по № 2. Останньою справою до опису приєднано перескладений опис.

До опису складено довідковий апарат:

- титульний аркуш;
- передмова

Науковий співробітник

О.В. Шишкіна

_____ грудня 2010 року.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державного архіву
Запорізької області

_____ О.С. Тедєєв

_____ грудня 2010 року

Фонд № 272

ОПИС № 1

справ постійного зберігання
за 1919 рік

**Пологська волосна земська управа, с. Пологи Олександрівського повіту
Катеринославської губернії**

№№ з/п	Індекс справи	Заголовок справи	Крайні дати документів	Кількість аркушів у справі	При - мітки
1	2	3	4	5	6
1919 рік					
1		Документи (листування, відомості, вимоги) про забезпечення продовольством і фуражем військових частин Білої армії за 1919 рік		85	
2		Перескладений опис № 1	30 червня 1953	2	

До опису внесено 2 (дві) справи з № 1 по № 2

Науковий співробітник

О.В. Шишкіна

Старший зберігач фондів

А.І. Демешко

Начальник відділу зберігання,
обліку та довідкового апарату

О.Ю. Зінчик

_____ грудня 2010 року

СХВАЛЕНО

Протокол засідання ЕПК

Державного архіву

Запорізької області

від _____ року № ____

